

Finansinės sąskaitos

1. [Kontaktinė informacija](#)
2. [Teisinė informacija](#)
3. [Metodinė informacija](#)
4. [Duomenų tikslumas ir suderinamumas](#)
5. [Duomenų sklaida](#)
6. [Metaduomenų atnaujinimas](#)

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
1. Kontaktinė informacija	
1.1. Institucija	Lietuvos bankas (LB)
1.2. Padalinys	Duomenų ir statistikos departamento Makroekonominės statistikos skyrius
1.3. Kontaktinis asmuo	Diana Liberienė dliberiene@lb.lt +370 659 53 040
2. Teisinė informacija	
2.1. Įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją	LB atsakomybė rinkti ir sudaryti statistinę informaciją, reikalingą ECBS ir LB funkcijoms vykdyti, yra įtvirtinta LB įstatymo 8 straipsnyje. Statistinės informacijos sklaidos atsakomybė yra apibrėžta LB įstatymo 55 straipsnyje, kuriame nustatoma, kad LB ne rečiau kaip kartą per mėnesį skelbia statistinę ir kitą informaciją. LB vykdo statistikos darbus pagal kiekvienais metais tvirtinamą Lietuvos banko statistikos programą . LB yra atsakingas už ketvirtinių ir metinių finansinių sąskaitų sudarymą ir sklaidą.
2.2. Statistinės informacijos rinkimą užtikrinantys teisės aktai ir susitarimai	Statistinės informacijos ir duomenų teikimo sutartys su Valstybės duomenų agentūra ir Finansų ministerija.
3. Metodinė informacija	
3.1. Sąvokos ir apibrėžtys	<p>Finansinės sąskaitos (FS) – tai duomenys apie šalies teritorijoje veikiančių ekonominių vienetų, sugrupuotų į institucinius sektorius, finansinį turtą ir įsipareigojimus, t. y. turto ir įsipareigojimų likučius laikotarpio pabaigoje bei jų pokyčius (sandorius, perkainojimą ir kitus apimties pasikeitimus) per laikotarpį. FS yra integrali nacionalinių sąskaitų sistemos dalis, jų sudarymo pagrindinės taisyklės ir metodika yra apibrėžtos 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos (ESS 2010).</p> <p>Institucinis vienetas – ekonomiškai aktyvus ekonominis vienetas, disponuojantis nuosavu turtu ir savo vardu prisiimantis įsipareigojimus.</p> <p>Likučiai – tam tikru laiko momentu turimas finansinis turtas ir neįvykdyti įsipareigojimai.</p> <p>Finansiniai sandoriai – finansinio turto ir įsipareigojimų sandoriai tarp institucinių vienetų, kai yra sukuriamas arba likviduojamas finansinis turtas ar prisiimami įsipareigojimai.</p> <p>Perkainojimas – finansinio turto ir įsipareigojimų vertės pokyčiai per laikotarpį dėl rinkos kainų ir valiutos kursų pasikeitimų.</p> <p>Kiti turto ir įsipareigojimų apimties pokyčiai. Jiems priskiriami pokyčiai, kurie nėra sandorių rezultatas. Tai pokyčiai, atsiradę dėl</p>

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>klasifikavimo ir struktūros pasikeitimo ar ne ekonominės prigimties įvykių.</p> <p>Grynoji vertė (B.90F) – skirtumas tarp finansinio turto ir įsipareigojimų likučių, parodantis grynąją finansinio turto vertę.</p> <p>Grynasis skolinimas (+) / skolinimasis (-) (B.9F) – skirtumas tarp finansinio turto ir įsipareigojimų sandorių, parodantis finansinio turto perteklių (+) arba deficitą (-).</p>
3.2. Aprėptis (duomenų aprėptis, aprėpties išimtys, neužfiksuota veikla)	<p>FS duomenys apima visus institucinius sektorius ir jų subsektorius bei visas finansines priemones, kaip apibrėžta metodikoje nurodytoje ESS 2010</p>
3.3. Klasifikacija ir skirstymas į sektorius	<p>Vadovaujantis ESS 2010 nurodyta metodika, visi instituciniai vienetai pagal jų pagrindines funkcijas ir tikslus grupuojami į sektorius ir subsektorius.</p> <p>Visa ekonomika (S.1) – sektorius, kuriam priskiriami visi instituciniai sektoriai rezidentai, t. y. ne finansų bendrovės, finansų bendrovės, valdžios sektorius, namų ūkiai bei namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos.</p> <p>Ne finansų bendrovių (S.11) sektorius – privačiosios ir viešosios institucijos, gaminančios rinkos prekes ir teikiančios nefinansines paslaugas rinkos kainomis. Šiam sektoriui priskiriamos uždarnosios akcinės bendrovės, akcinės bendrovės, mažosios bendrijos, valstybės ir savivaldybių įmonės, viešosios įstaigos, kurios didžiąją veiklos sąnaudų dalį padengia pajamomis už parduotas prekes ir paslaugas. Šiam sektoriui priskiriamos ir pagrindinių buveinių veiklos bendrovės, išskyrus atvejus, kai visos arba didžioji dalis patronuojamųjų bendrovių yra finansų bendrovės – tada jos laikomos finansiniais pagalbininkais (S.126) finansų bendrovių sektoriuje. Šiam sektoriui nepriskiriamos individualiosios įmonės, nors jos yra rinkos gamintojai. Jos priskiriamos namų ūkių sektoriui (S.14).</p> <p>Finansų bendrovių (S.12) sektorius – finansiniu tarpininkavimu ir pagalbine finansine veikla užsiimančios privačiosios ir viešosios institucijos. Lietuvoje išskiriami šie subsektoriai ir jų grupės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • centrinis bankas (S.121) – Lietuvos bankas; • kitos pinigų finansų įstaigos (S.12B) – subsektorių grupė, kurią sudaro: indėlių bendrovės, išskyrus centrinį banką (S.122), – komerciniai bankai, užsienio bankų filialai (skyriai), Lietuvos centrinė kredito unija, kredito unijos ir elektroninių pinigų įstaigos, kurių didžioji dalis pajamų yra iš elektroninių pinigų leidybos; pinigų rinkos fondai (PRF) (S.123) – kolektyvinio investavimo subjektai (KIS), kuriuose investuotojai sutelkia lėšas, kad galėtų jas bendrai investuoti į trumpalaikį finansinį turtą – pinigų rinkos priemones ir kurių išleistos akcijos (vienetai) laikomos artimais indėliams pakaitalais; • ne PRF investiciniai fondai (S.124) – KIS, kuriuose investuotojai sutelkia lėšas, kad galėtų jas bendrai investuoti į finansinį ir (arba) nefinansinį turtą ir kurių išleistos akcijos (vienetai) nelaikomos artimais indėliams pakaitalais. Investiciniai fondai gali būti atvirojo, pusiau atvirojo ir uždarojo tipo; • kitos finansų įstaigos (S.120) – subsektorių grupė, kurią sudaro: <ul style="list-style-type: none"> kiti finansiniai tarpininkai, išskyrus draudimo bendroves ir pensijų fondus (S.125), – A kategorijos finansų maklerio įmonės, finansinės nuomos bendrovės, faktoringu užsiimančios bendrovės, rizikos kapitalo bendrovės; finansiniai pagalbininkai (S.126) – draudimo

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>brokeriai ir agentai, įmonės teikiančios garantijas, B ir C kategorijos finansų maklerio įmonės, pensijų fondų ir KIS valdymo įmonės, sutelktinio finansavimo ir tarpusavio skolinimo platformų operatoriai, mokėjimo įstaigos, kurių pagrindinė veikla yra mokėjimo paslaugų teikimas, ir elektroninių pinigų įstaigos, neįtrauktos į S122 sektorių, Vertybinių popierių birža „NASDAQ OMX Vilnius“, Centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, ne pelno institucijos, teikiančios paslaugas finansų bendrovėms; priklausomos finansų įstaigos ir pinigų skolinėjai (S.127) – nuosavų lėšų skolinėjai (greitojo kredito įmonės), lombardai, kontroliuojančiosios bendrovės, kurios nuosavybės teise valdo patronuojamųjų bendrovių akcijas ir kurių pagrindinė veikla yra tų bendrovių nuosavybės teisių turėjimas, neteikiant jokių kitų paslaugų bendrovėms, kurių akcijos yra laikomos (jos neadministruoja arba nevaldo kitų vienetų);</p> <ul style="list-style-type: none"> • draudimo bendrovės (S.128) – finansų bendrovės, kurių pagrindinė veikla yra finansinis tarpininkavimas kaip rizikos mažinimo (daugiausia tiesioginio draudimo ar perdraudimo forma) pasekmė. Priklausomai nuo draudimo bendrovių teikiamų paslaugų jos skirstomos į: <ul style="list-style-type: none"> gyvybės draudimo bendrovės, kurios teikia gyvybės draudimo paslaugas; ne gyvybės draudimo bendrovės, kurios teikia draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, ligos, transporto priemonių ir kitas draudimo paslaugas; perdraudimo bendrovės, kurios teikia perdraudimo paslaugas kitoms draudimo bendrovėms. Draudimo bendrovė įsigyja draudimą, kuriuo siekia apsisaugoti nuo nenumatyto didelio ieškinių skaičiaus ar itin didelių ieškinių. <p>Lietuvoje draudimo bendrovių subsektorių sudaro gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmonės, turinčios draudimo veiklos licencijas, ir Lietuvoje įsteigti kitų valstybių draudimo įmonių filialai.</p> • pensijų fondai (S.129) – savarankiški II ir III pakopų pensijų fondai. <p>Valdžios sektorius (S.13) – sektorius, kuriam priskiriami iš mokesčių finansuojami instituciniai vienetai, kurių pagrindinė veikla – ne rinkos paslaugų teikimas ir (ar) nacionalinių pajamų ir turto persikirstymas. Lietuvoje išskiriami šie subsektoriai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • centrinė valdžia (išskyrus socialinės apsaugos fondus) (S.1311) – iš valstybės biudžeto finansuojami subjektai, taip pat nebiudžetiniai fondai ir kiti viešosios nuosavybės ne rinkos gamintojai (viešosios įstaigos ir valstybės kontroliuojamos įmonės, finansuojamos iš valstybės biudžeto); • vietos valdžia (išskyrus socialinės apsaugos fondus) (S.1313) – iš savivaldybių biudžetų finansuojami subjektai ir kiti viešosios nuosavybės ne rinkos gamintojai (viešosios įstaigos ir savivaldybių kontroliuojamos įmonės, finansuojamos iš savivaldybių biudžetų); • socialinės apsaugos fondai (S.1314) – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir jos teritoriniai skyriai, Lietuvos darbo birža ir jos teritoriniai skyriai, Valstybinė ligonių kasa ir teritorinės ligonių kasos, nebiudžetinis Užimtumo fondas.

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>Namų ūkių (S.14) sektorius – pavieniai asmenys ar asmenų grupės kaip vartotojai, ūkininkai kaip rinkos gamintojai, pagal verslo liudijimą dirbantys verslininkai ir individualiosios įmonės.</p> <p>Namų ūkiams paslaugas teikiančių ne pelno institucijų (S.15) sektorius – profesinės sąjungos, įvairios draugijos, vartotojų asociacijos, politinės partijos, bažnyčios ir religinės bendruomenės, daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijos, socialiniai, kultūriniai, poilsio, pramogų ir sporto klubai, labdaros, paramos organizacijos.</p> <p>Likusio pasaulio (S.2) sektorius – vienetai nerezidentai, kurie vykdo sandorius su instituciniais vienetais rezidentais arba yra kitaip ekonomiškai su jais susiję. Šiam sektoriui priskiriamos ES institucijos ir tarptautinės organizacijos. Išskiriamos šios ekonominės zonos:</p> <p>euro zona – ES valstybės narės, įteisinusios eurą kaip bendrąją valiutą, ECB ir Europos stabilumo mechanizmas;</p> <p>ne euro zona – šalys, išskyrus euro zonos valstybes nares.</p> <p>ESS 2010 išskiriamos aštuonios finansinio turto ir įsipareigojimų kategorijos. Finansinių sandorių klasifikatorius atitinka finansinio turto ir įsipareigojimų klasifikatorių. Bet koks finansinis turtas, išskyrus piniginį auksą, turi atitiktinį įsipareigojimą. Sandorių žymėjimui naudojamas kodas F, o balanso pozicijų (likučių) žymėjimui – kodas AF.</p> <p>Piniginis auksas ir specialiosios skolinimosi teisės (AF/F.1). Šioje grupėje išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>piniginis auksas (AF/F.11) – auksas, kurį kaip užsienio atsargas laiko ir valdo Lietuvos bankas. Jam priskiriamas 995/1 000 grynumo luitinis auksas ir nepaskirtosios aukso sąskaitos;</p> <p>specialiosios skolinimosi teisės (SST) (AF/F.12) – Tarptautinio valiutos fondo (TVF) sukurtas ir jo narių turimam atsargų turtui pildyti skirtas tarptautinių atsargų turtas.</p> <p>Grynieji pinigai ir indėliai (AF/F.2) – apyvartoje esantys grynieji pinigai bei indėliai nacionaline ar užsienio valiuta. Šioje grupėje išskiriamos šios priemonės:</p> <p>grynieji pinigai (AF/F.21) – euro monetos ir banknotai, esantys apyvartoje ir naudojami mokėjimams atlikti, taip pat užsienio valiuta išleisti ir apyvartoje esantys banknotai ir monetos, kuriuos turi rezidentai;</p> <p>pervedamieji indėliai (AF/F.22) – indėliai eurais ir užsienio valiutomis, kurie gali būti pakeisti į grynuosius pinigus ir (arba) naudojami mokėjimams čekiais, vekseliais, pavedimais, tiesioginiu debetu ar kreditu ar kitais mokėjimo būdais, be nuobaudų ar apribojimų;</p> <p>kiti indėliai (AF/F.29) – indėliai eurais ir užsienio valiutomis, kuriuos pakeisti į grynuosius pinigus ir naudoti mokėjimams iki nustatyto termino arba be išankstinio pranešimo galima tik taikant didelius apribojimus ar nuobaudas. Šiai grupei priskiriami terminuotieji, taupomieji indėliai, neperleidžiamieji indėlių sertifikatai, atpirkimo sandoriai, kurie yra pinigų finansinių įstaigų įsipareigojimai taip pat taupymo lakštai išleisti centrinės valdžios.</p> <p>Skolos vertybiniai popieriai (AF/F.3) – perleidžiamosios finansinės priemonės, kuriomis įrodoma skola. Prie skolos vertybinių popierių taip pat priskiriami privačiai išplatinti skolos vertybiniai popieriai, kuriuos emitentas parduoda nedideliame investuotojų skaičiui. Šioje grupėje pagal pradinį išpirkimo terminą išskiriamos</p>

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>tokios priemonės:</p> <p>trumpalaikiai skolos vertybiniai popieriai (AF/F.31) – skolos vertybiniai popieriai, kurių pradinis išpirkimo terminas yra vieni metai ir mažiau;</p> <p>ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai (AF/F.32) – skolos vertybiniai popieriai, kurių pradinis išpirkimo terminas yra daugiau kaip vieni metai.</p> <p>Paskolos (AF/F.4) – kreditorių paskolintos lėšos debitoriams. Šiai grupei priskiriamos paskolos, suteiktos eurais ir užsienio valiutomis vartojimo prekėms ir paslaugoms, būstui įsigyti ar kitiems tikslams, finansinė nuoma, pirkimo išsimokėtinai sutartys ir atvirkštinai atpirkimo sandoriai. Šioje grupėje pagal pradinį paskolos grąžinimo terminą išskiriamos tokios paskolos:</p> <p>trumpalaikės paskolos (AF/F.41) – paskolos, kurių pradinis grąžinimo terminas yra vieni metai ir mažiau, paskolos, grąžinamos pagal pareikalavimą, ir trumpalaikiai atvirkštiniai atpirkimo sandoriai;</p> <p>ilgalaikės paskolos (AF/F.42) – paskolos, kurių pradinis grąžinimo terminas yra daugiau kaip vieni metai, ir ilgalaikiai atvirkštiniai atpirkimo sandoriai.</p> <p>Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos (vienetai) (AF/F.5) – nuosavybės vertybiniai popieriai, kurie suteikia teisę jų turėtojams į dalį bendrovės pelno ar į dalį grynojo bendrovės turto jos likvidavimo atveju. Šioje grupėje išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>biržinės akcijos (AF/F.511) – akcinių bendrovių išleistos akcijos, kurios yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus ir kurių kainos nustatomos organizuotose vertybinių popierių biržose;</p> <p>nebiržinės akcijos (AF/F.512) – akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių išleistos akcijos, kurios nėra įtrauktos į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus ir kurių kainos nenustatomos organizuotose vertybinių popierių biržose;</p> <p>kitos nuosavybės priemonės (AF/F.519) – įvairios nuosavybės priemonės, nepriskirtos prie biržinių (AF/F.511) ir nebiržinių (AF/F.512) akcijų. Šioms priemonėms priskiriami kooperatinių bendrovių ir kredito unijų pajai, valstybės ir savivaldybių įmonių kapitalas, kuris nėra paskirstytas į akcijas, nekilnojamas turtas, rezidentų įsigytas užsienyje ar nerezidentų įsigytas Lietuvoje;</p> <p>investicinių fondų akcijos (vienetai) (AF/F.52) – akcijos, kurias išleidęs investicinis fondas yra įsteigtas kaip bendrovė. Jeigu fondas yra įsteigtas kaip fondas, jo išleistos akcijos vadinamos vienetais.</p> <p>pinigų rinkos fondų (PRF) akcijos (vienetai) (AF/F.521) – PRF išleistos akcijos (vienetai);</p> <p>ne PRF investicinių fondų akcijos (vienetai) (AF/F.522) – ne PRF išleistos akcijos (vienetai).</p> <p>Draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemos (AF/F.6). Šioje priemonių grupėje išskiriamos šešios subkategorijos. Dvi subkategorijos – pensijų fondų reikalavimai pensijų valdytojams (AF/F.64) ir nepensiniai įsipareigojimai (teisės) (AF/F.65) Lietuvos FS nėra aktualios, nes jos susijusios su nustatyto dydžio išmokų pensijų sistemomis (angl. <i>defined benefit pension schemes</i>), kurių Lietuvoje</p>

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>kol kas nėra. Lietuvoje egzistuoja tik nustatyto dydžio įmokų pensijų sistemos (angl. <i>defined contributions pension schemes</i>).</p> <p>Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai (AF/F.61) – ne gyvybės draudėjų finansiniai reikalavimai ne gyvybės draudimo bendrovėms dėl perkeltų įmokų ir pateiktų išmokų reikalavimų.</p> <p>Gyvybės draudimo ir anuiteto įsipareigojimai (teisės) (AF/F.62) – gyvybės draudėjų ir anuiteto gavėjų finansiniai reikalavimai gyvybės draudimo bendrovėms.</p> <p>Pensiniai įsipareigojimai (teisės) (AF/F.63) – pensijų fondų įsipareigojimai, o namų ūkių turtas, sukauptas pensijų fonduose.</p> <p>Standartinių garantijų atidėjiniai (AF/F.66) – garantijų teikėjų sudaryti atidėjiniai garantijoms apmokėti.</p> <p>Išvestinės finansinės priemonės ir samdomųjų darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai (AF/F.7). Šioje grupėje išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>išvestinės finansinės priemonės (AF/F.71) – perleidžiamosios finansinės priemonės, susietos su finansiniu ar nefinansiniu turtu, turto grupe ar indeksu, pagal kurias finansų rinkose galima atskirai prekiauti konkrečia finansų rizika. Šiai grupei priskiriamos tokios finansinės priemonės kaip pasirinkimo, būsimieji ir apsigkeitimo sandoriai, išankstinių susitarimų dėl palūkanų normos sandoriai;</p> <p>samdomųjų darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai (AF/F.72) – išvestinės finansinės priemonės, pagal kurias samdomasis darbuotojas turi teisę įsigyti tam tikrą kiekį darbdavio akcijų už nustatytą kainą, nustatytu laiku arba per tam tikrą laikotarpį nuo teisių įsigaliojimo dienos.</p> <p>Kitos gautinos (mokėtinės) sumos (AF/F.8) – finansinis turtas ar įsipareigojimai, atsirandantys, kai nesutampa sandorių sudarymo ir jų apmokėjimo laikas. Šioje priemonių grupėje išskiriami tokie vienetai:</p> <p>prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai (AF/F.81) – įsiskolinimai už prekes ir paslaugas, gauti ar sumokėti avansai;</p> <p>kitos gautinos (mokėtinės) sumos, išskyrus prekybos kreditus ir išankstinius mokėjimus (AF/F.89), – finansiniai reikalavimai ar įsipareigojimai, atsiradę dėl laiko skirtumų tarp susikaupusių sandorių ir atliktų mokėjimų, susijusių su darbo užmokesčiu, mokesčiais ir socialinėmis įmokomis dividendais, nuoma ir pan.</p>
3.4. Skaičiavimo metodai (vertės nustatymas, apskaitos metodas, išplėtimo / užskaitos procedūros)	<p>FS sudarymo pagrindiniai apskaitos principai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvejybinis įrašas; - vertės nustatymas; - kaupimo principas; <p>Dvejybinis įrašas. Visi sandoriai į sąskaitas įrašomi du kartus – jie turi būti įrašyti į abi susijusias sandorio puses. Kiekvienas finansinio turto sandoris turi atitiktinį įsipareigojimų sandorį. Todėl visos ekonomikos mastu yra užtikrinama lygybė, pagal kurią galima patikrinti finansinių sąskaitų duomenų nuoseklumą, t. y. ar jie atitinka šią lygybę:</p> $\sum \text{Turto sandoriai} = \sum \text{Įsipareigojimų sandoriai}$ <p>FS sudaromos vadovaujantis kaupimo principu. Tai reiškia, kad sandoris įrašomas tuo metu, kai jis įvyko, nepriklausomai nuo to, ar jis apmokėtas, ar ne.</p> <p>Vertės nustatymas. FS finansinis turtas ir įsipareigojimai įvertinami vadovaujantis ESS 2010 metodikoje nurodytais vertinimo metodais –</p>

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>finansinės priemonės, tokios kaip skolos vertybiniai popieriai, biržinės akcijos, IF akcijos (vienetai) ir išvestinės finansinės priemonės, kurios yra perleidžiamos, t. y. turi antrinę rinką, įvertinamos rinkos kaina. Finansinės priemonės, tokios kaip indėliai ir paskolos, kurios neturi antrinės rinkos ir nėra perleidžiamos, įvertinamos nominaliųjų verte. Nuosavybės vertybiniai popieriai, tokie kaip nebiržinės akcijos ar kitos nuosavybės priemonės, įvertinami pagal balansinę vertę, taikant nuosavų fondų metodą.</p> <p>Sudarant FS, finansiniai sandoriai apskaičiuojami netiesiogiai, t. y. kaip skirtumas tarp laikotarpio pradžios ir pabaigos likučių, atėmus perkainojimus ir kitus apimties pokyčius.</p>
3.5. Duomenų šaltiniai	<p>Statistinių apklausų, vykdomų Valstybės duomenų agentūros, duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įmonės veiklos metinė statistinė ataskaita F-01; - įmonės pagrindinių finansinių rodiklių ketvirtinė statistinė ataskaita F-01 (naudota iki 2021 m. I ketv.); - draudimo įmonės veiklos metinė statistinė ataskaita F-02; - finansinio tarpininkavimo įmonės veiklos metinė statistinė ataskaita F-03; - finansinio tarpininkavimo įmonės veiklos ketvirtinė statistinė ataskaita F-03; - finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonės metinė statistinė ataskaita F-03 (sutrumpinta). <p>Lietuvos banko priežiūros tikslais renkamų finansinių ataskaitų duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - agreguotas draudimo įmonių ketvirtinis balansas; - agreguotas valdymo įmonių balansas; - finansų maklerio įmonės finansinės būklės ketvirtinė ataskaita. <p>Lietuvos banko parengta statistinė informacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pinigų finansų įstaigų balanso statistikos duomenys; - investicinių fondų balanso statistikos duomenys; - draudimo bendrovių balanso statistika; - pensijų fondų balanso statistika - mokėjimų balanso duomenys; - tarptautinių investicijų balanso duomenys. <p>Valstybės duomenų agentūros parengta statistinė informacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valdžios sektoriaus ir jo subsektorių ketvirtinės finansinės sąskaitos. <p>Lietuvos banko tvarkomų mikro duomenų bazės:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vertybinių popierių duomenų bazės duomenys.
3.6. Statistiniai metodai	<p>Įverčiai. Kad ekonominį reiškinį būtų galima atvaizduoti FS, kai nėra duomenų šaltinių, skaičiuojami įverčiai ar likutinė reikšmė.</p> <p>Panaikinus ketvirtinę ne finansų bendrovių statistinę apklausą, ne finansų bendrovių (S.11) finansinis turtas ir įsipareigojimai nuo 2021 m. I ketv. apskaičiuojami naudojant metinės statistinės apklausos duomenis.</p> <p>Taikant įverčius apskaičiuojami tik reikšmingi duomenys. Mažesnio reikšmingumo duomenims naudojami metiniai duomenys. Pagrindiniai rodikliai, apskaičiuojami taikant įverčius, yra šie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grynieji pinigai, turimi ne finansų bendrovių ir namų ūkių; - kiti nuosavybės vertybiniai popieriai, turimi ne finansų bendrovių ir namų ūkių; - draudimo techninių atidėjinių paskirstymas pagal turėtojo sektorių; <p>Likutinė reikšmė dažniausiai yra skaičiuojama sudarant namų ūkių ir</p>

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos															
	<p>ne finansinių bendrovių sektorių FS. Šių sektorių FS iš esmės sudaromos naudojant netiesioginius duomenų šaltinius arba apskaičiuojamos kaip likutinės reikšmės.</p> <p>Konsolidavimas. FS gali būti konsoliduotos ir nekonsoliduotos. Nekonsoliduotosiose FS parodomi visi finansiniai sandoriai tarp ekonominių vienetų. Konsoliduotosiose FS sandoriai tarp institucinių vienetų, priskirtų tam pačiam sektoriui ar subsektoriui, neparodomi. Konsolidacijos tikslais visi srautai ir likučiai skirstomi į dvi grupes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vidaus (<i>intra</i>) srautus ir likučius. Tai sandoriai tarp institucijų, priskirtų tam pačiam sektoriui (subsektoriui); - išorės (<i>inter</i>) srautus ir likučius. Tai sandoriai tarp institucijų, priskirtų skirtingiems sektoriams (subsektoriams). <p>Ketvirtinės FS LB skelbiamos nekonsoliduotos. Metinės FS skelbiamos nekonsoliduotos ir konsoliduotos.</p>															
4. Duomenų tikslumas ir suderinamumas																
4.1. Duomenų teisingumo patvirtinimas	<p>FS sudaromos naudojant specializuotą FS statistikos informacinę sistemą (FSSIS). Įdiegus šią sistemą, labai sumažėjo klaidų tikimybė, nes FSSIS yra įdiegtos duomenų aritmetinio ir loginio tikrinimo taisyklės. Be to, papildomai tikrinama, ar FSS duomenys tenkina šias taisykles:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laikotarpio pradžios likutis + Finansiniai sandoriai + Perkainojimas + Kiti apimties pokyčiai = Laikotarpio pabaigos likutis; - $\sum$ Turto likučiai (sandoriai) = $\sum$ Įsipareigojimų likučiai (sandoriai). 															
4.2. Duomenų revizijos	<p>FS duomenų revizijų politika parengta atsižvelgiant į ECB ir Eurostato bei tarptautinių organizacijų (EBPO, TVF) rekomendacijas ir yra suderinta su kitų statistikos sričių revizijomis.</p> <p>FS duomenų revizijų grafikas</p> <table border="1" data-bbox="584 1182 1458 1608"> <thead> <tr> <th>Ataskaitinis laikotarpis</th> <th>Revizijos tipas</th> <th>Revizijos laikas</th> <th>Revizijos tikslas</th> <th>Revizuojamas laikotarpis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>II ketvirtis</td> <td>Metinė</td> <td>95 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus</td> <td>Naujų duomenų šaltinių ir skaičiavimo metodų įdiegimas, perklasifikavimai</td> <td>17 ketvirčių arba visa laiko eilutė</td> </tr> <tr> <td>I, IV ketvirtis</td> <td>Rutinė</td> <td>95 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus</td> <td>Išankstiniai duomenys pakeičiami galutiniais, įverčiai – faktiniais duomenimis.</td> <td>15 ketvirčių</td> </tr> </tbody> </table>	Ataskaitinis laikotarpis	Revizijos tipas	Revizijos laikas	Revizijos tikslas	Revizuojamas laikotarpis	II ketvirtis	Metinė	95 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Naujų duomenų šaltinių ir skaičiavimo metodų įdiegimas, perklasifikavimai	17 ketvirčių arba visa laiko eilutė	I, IV ketvirtis	Rutinė	95 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Išankstiniai duomenys pakeičiami galutiniais, įverčiai – faktiniais duomenimis.	15 ketvirčių
Ataskaitinis laikotarpis	Revizijos tipas	Revizijos laikas	Revizijos tikslas	Revizuojamas laikotarpis												
II ketvirtis	Metinė	95 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Naujų duomenų šaltinių ir skaičiavimo metodų įdiegimas, perklasifikavimai	17 ketvirčių arba visa laiko eilutė												
I, IV ketvirtis	Rutinė	95 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Išankstiniai duomenys pakeičiami galutiniais, įverčiai – faktiniais duomenimis.	15 ketvirčių												
4.3. Duomenų suderinamumas tarp sektorių ir tarp skirtingų statistikos sričių	<p>FS duomenys yra visiškai suderinti sektorių, subsektorių ir priemonių lygmeniu. Likučių, sandorių, perkainojimų ir kitų apimčių pokyčių duomenys yra taip pat suderinti ir tenkina šią taisyklę: Laikotarpio pradžios likutis + Finansiniai sandoriai + Perkainojimas + Kiti apimties pokyčiai = Laikotarpio pabaigos likutis.</p> <p>Visų laikotarpių duomenys yra suderinti, ir duomenų eilutėje nėra lūžių.</p> <p>Metinės FS sudaromos iš ketvirtinių FS, todėl jos yra visiškai suderintos.</p> <p>FS duomenys nėra visiškai suderinti su nefinansinių sąskaitų duomenimis. Tarp šių duomenų rinkinių egzistuoja statistinė paklaida. Šios paklaidos priežastis – skirtingi duomenų šaltiniai. Siekiama, kad</p>															

Pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	statistinė paklaida, palyginta su BVP, neviršytą 2 proc.
5. Duomenų sklaida	
5.1. Duomenų periodiškumas ir skelbimo terminai	<p>Ketvirtiniai FS duomenys paskelbiami per 95 dienas ketvirčiui pasibaigus.</p> <p>Metiniai išankstiniai FS duomenys paskelbiami per 95 dienas metams pasibaigus.</p> <p>Metiniai galutiniai FS duomenys paskelbiami per 277 dienas metams pasibaigus.</p> <p>Žr. duomenų skelbimo kalendorių.</p>
5.2. Duomenų sklaidos formos	<p>FS duomenys skelbiami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos banko interneto svetainėje - ECB statistinių duomenų bazėje - Eurostato duomenų bazėje
6. Metaduomenų atnaujinimas	<p>Metaduomenys peržiūrimi ir atnaujinami kartą per metus.</p> <p>Metaduomenų atnaujinimo data: 2024-03-20.</p>